

AD
Atlas Diesel

ÅRSREDOVISNING OCH
REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR ÅR 1949

AD *Atlas Diesel*

ORDINARIE BOLAGSSTÄMMA hålles å Stockholms Enskilda Banks huvudkontor, Stockholm, lördagen den 15 april 1950 kl. 9.15 f. m. För rätt till deltagande i bolagsstämmans förhandlingar fordras enligt bolagsordningen anmälan hos styrelsen senast kl. 16 tredje dagen före bolagsstämman. Den utdelning som kan komma att beslutas av bolagsstämman tillhandahålles hos Stockholms Enskilda Bank AB i Stockholm mot kupong nr 13.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Aktiebolaget Atlas Diesel får härmed avgiva berättelse över bolagets verksamhet under år 1949.

Efterfrågan på bolagets produkter har varit god, och beställningar ha ingått till i stort sett samma belopp som under 1948. Tillgången på arbetskraft har varit god, och leveranserna ha bl.a. till följd härav varit större än föregående år. Summan av de vid årsskiftet inneliggande beställningarna är lägre än förra året, men orderbeståndet är dock av sådan storlek, att bolaget torde kunna räkna med full sysselsättning även under 1950. Orderingången under den gångna delen av detta år får fortfarande betraktas som tillfredsställande.

Antalet avlönade arbetare uppgick under året till i medeltal 1.371 mot 1.358 under föregående år. Medeltalet övriga i bolagets tjänst anställda personer var 640 mot 635 under 1948. År 1949 ha utbetalats till styrelse, verkställande direktör och andra företagsledare 379.192 kronor, till arbetare 9.901.860 kronor och till övriga befattningshavare 5.714.470 kronor.

Avvecklingen av tillverkningen av dieselmotorer och hydrauliska växlar har under året fortskridit i nära överensstämmelse med planerna; de ännu ofullbordade arbetena torde i huvudsak vara avslutade före utgången av 1950.

Beträffande resultatet av årets verksamhet kan nämnas, att bolaget på grund av ökade leveranser uppnått en avsevärt högre bruttovinst

än föregående år. Då därjämte avskrivningarna varit betydligt lägre än för verksamhetsåret 1948, kan bolaget för 1949 uppvisa en betydligt större vinst före skatter och vinstdispositioner. Betydande nedskrivningar ha gjorts å varulagren, vilket styrelsen ansett nödvändigt med hänsyn till de vikande pristendenser, som göra sig alltmer gällande i samband med skärpt konkurrens på världsmarknaden. Ett antal arbetsmaskiner, som tidigare ställts till Björneborgs Jernverks AB förfogande, ha under året kostnadsfritt överlåtits på nämnda företag.

Avskrivningar å byggnader ha i bokslutet verkställts enligt oförändrade grunder:

Fabriksbyggnader av sten med	2½	%	av anskaffningsvärdet
»	»	trä	» 5 % »
Bostadsbyggnader	»	»	» 2 % »
Provisoriska träbyggnader	»	20	% »

Till belysande av mera betydande förändringar i balansräkningen kan framhållas, att bolaget förvärvat ett c:a 30.000 kvm stort markområde, som gränsar till bolagets fastigheter i Sickla. Detta jämte en utökning av experimentverkstaden är orsaken till den höjning av värdet å fabriksfastigheter, som redovisas per 31 december 1949.

Under året anskaffade maskiner och inventarier ha helt avskrivits.

Den tendens till stigande lagerbestånd, som tidigare gjorde sig gällande, har under 1949 upphört och mot slutet av året snarare vänts i nedgång. Lagren äro bokförda till betryggande värden.

Som en direkt följd av de ökade leveranserna uppvisa fordringar hos koncernbolag och andra kunder betydligt högre belopp än föregående år. Fordringar äro upptagna till högst de belopp, varmed de beräknas inflyta.

Enär vissa industriella utbyggnader synas bli erforderliga i en nära framtid, anser styrelsen önskvärt, att medel nu avsättas till en investeringsfond för byggnader. I bokslutet ha därför till en sådan fond överförts 2 milj. kronor.

I avsikt att bereda personalen bättre ekonomiska möjligheter att utnyttja sin semester för rekreation och vila har styrelsen beslutat att årligen tills vidare låta utdela ett belopp bland bolagets anställda.

I bokslutet ha därför till en semesterstiftelse för personalen avsatts 100.000 kronor.

Sedan bolagets förutvarande agent i Holland, L.A.A. Weeda, av åldersskäl dragit sig tillbaka, har styrelsen funnit det ändamålsenligt att där upprätta en egen organisation för försäljning av bolagets produkter. Under året har därför i Rotterdam bildats dotterbolaget N.V. Holland-Atlas med ett aktiekapital av 25.000 floriner.

Bolagets dotterbolag i Paris, Atlas Polar S.A., vilket ursprungligen registrerades som ett bolag med begränsat ansvar (à responsabilité limitée), har under året omvandlats till aktiebolag med ett aktiekapital av 5.000.000 francs.

De anslutna företagens resultat för 1949 få anses tillfredsställande. Resultatet av koncernens verksamhet i dess helhet framgår av närslutna koncernbalansräkning; Björneborgs Jernverks AB:s balansräkning per 31 december 1949 bifogas.

Angående bolagets egen ställning och resultatet av dess verksamhet hänvisas i övrigt till närslutna balansräkning samt vinst- och förlusträkning.

Beträffande dispositionen av de till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedlen, nämligen

från föregående år balanserade	Kr. 1.770.240: 06
tillika med 1949 års vinst	» 2.423.094: 58
	sammanlagt Kr. 4.193.334: 64

föreslår styrelsen, att

till reservfonden avsättes	Kr. 500.000: —
» aktieägarna utdelas 7 % (Kr. 1: 75 per aktie)	» 711.165: —
» dispositionsfonden överföres	» 2.479.750: —
» 3.690.915: —	
samt att i ny räkning balanseras	» 502.419: 64
	<u>Kr. 4.193.334: 64</u>

Styrelsen föreslår därjämte, att dispositionsfonden, vilken efter härovan föreslagen överföring uppgår till 5.079.750 kronor, i sin helhet överföres till aktiekapitalets konto, vilket innebär, att aktiekapitalet höjes från nuvarande 10.159.500 kronor till 15.239.250 kronor och att aktieägarna genom fondemission erhålla en ny aktie för två förutvarande.

BALANSRÄKNING

	<i>Tillgångar</i>	Kronor
Anläggningstillgångar		
Fabriksfastigheter	7.340.563:—	
Bostadsfastigheter	1.996.316:—	
	9.336.879:—	
Avgår ackumulerade avskrivningar	3.250.795:—	
	<u>6.086.084:—</u>	
Maskiner och inventarier	15.038.915:—	
Avgår ackumulerade avskrivningar	15.038.914:—	
	<u>1:—</u>	
		<u>6.086.085:—</u>

Investeringar i dotterbolag och övriga företag

Aktier i dotterbolag	1.970.009:—	
» » andra bolag	1.300.000:—	
Fordringar hos dotterbolag	8.159.471: 05	
» » andra bolag	400.000:—	
		<u>11.829.480: 05</u>

Omsättningstillgångar

Råmaterial	3.924.812:—	
Varor under tillverkning	6.468.425:—	
Hel- och halvfabrikat	8.167.785:—	
	<u>18.561.022:—</u>	
Kundfordringar	7.158.351: 91	
Övriga fordringar	796.506: 82	
	<u>7.954.858: 73</u>	
Spärrkonto, Sveriges Riksbank	683.867: 36	
Accepterade växlar	1.769.276: 94	
Kassa, bank och postgiro	1.060.523: 93	
	<u>3.513.668: 23</u>	
		<u>30.029.548: 96</u>

Ställda panter

Fastighetsinteckningar	4.648.830:—	
Förlagsinteckningar	8.500.000:—	
Depositionsbevis (ingår i »Kassa, bank och postgiro»)	607.600:—	
Utländska växlar	1.657.797: 78	
	<u>Kronor</u>	<u>47.945.114: 01</u>

per den 31 december 1949

Skulder

Eget kapital		Kronor
Aktiekapital	10.159.500:—	
Reservfond	2.031.900:—	
Skuldregleringsfond	430.000:—	
Dispositionsfond	2.600.000:—	
Investeringsfond för byggnader	2.000.000:—	
	<u>17.221.400:—</u>	
Vinstmedel		
Vinst enligt balansräkningen den 31 december 1948	2.746.405: 06	
Avgår: 7 % utdelning	711.165:—	
Avsättning till skuldregleringsfond	265.000:—	
Från 1948 kvarstående vinstmedel	1.770.240: 06	
1949 års vinst	2.423.094: 58	
	<u>4.193.334: 64</u>	21.414.734: 64
Långfristiga skulder		
3½ % Obligationslån av år 1941	2.892.000:—	
AB Atlas Diesels Pensionsstiftelse		
Stiftelsens kapital vid årets början	2.070.238:—	
Avgår under året betalda pensioner	99.495: 88	
	1.970.742: 12	
Tillkommer: 4 % räntegottgörelse för år 1949	80.962: 88	
	<u>2.051.705:—</u>	4.943.705:—
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	2.376.883: 42	
Egna acceptor	837.651: 62	
Förskott från kunder m. fl.	9.315.134: 37	
Skulder till dotterbolag	1.141.639: 43	
» » övriga	2.021.457: 04	
Anställdas preliminärskatt	480.342: 61	
1950 års amortering å 3½ % obligationslån	213.000:—	
Bankskulder	3.516.265: 88	
Ogulden skatt och beräknad kvarstående skatt	1.684.300:—	21.586.674: 37
Ansvarsförbindelser		
Diskonterade växlar	4.158: 60	
Övriga ansvarsförbindelser	11.157.060: 39	
Sammanlagda beloppet av under året utbetalda pensioner, utgående på grund av förpliktelser, vilka ej upptagits som skuld i balansräkningen eller motsvaras av där upptagen skuld till pensionsstiftelse	92.200: 36	
	<u>Kronor</u>	<u>47.945.114: 01</u>

VINST- och FÖRLUSTRÄKNING

för år 1949

		Kronor
Vinst av rörelsen		11.102.732: 88
Förvaltningskostnader		2.602.467: 56
		8.500.265: 32
Extraordinära intäkter		
Vinst å försålda maskiner		98.100: —
		8.598.365: 32
Avskrivningar		
Byggnader	277.153: —	
Arbetsmaskiner och bilar	988.725: —	1.265.878: —
		7.332.487: 32
Inkomsträntor m. m.		
Räntor från dotterbolag	43.652: 12	
» » övriga	117.072: 79	
Utdelning från dotterbolag	28.041: —	
» » andra bolag	—: —	
Provisionsinkomster från dotterbolag	18.000: —	206.765: 91
		7.539.253: 23
Utgiftsräntor		
Räntor till dotterbolag	—: —	
» » övriga	405.920: 65	405.920: 65
		7.133.332: 58
Extraordinära kostnader		
Subvention till AB Sicklahus		125.000: —
		7.008.332: 58
Diverse avsättningar		
Investeringsfond för byggnader	2.000.000: —	
Semesterfond	100.000: —	2.100.000: —
		4.908.332: 58
Preliminärskatt och beräknad kvarstående skatt ...		2.485.238: —
		2.423.094: 58

Nacka den 7 mars 1950

M. Wallenberg
F. G. Liljenroth   *Nils von Steyern*   *C. Tarras Sällfors*
H. Pyk   *Walter Wehtje*

Under hänvisning till vår revisionsberättelse intyga vi, att förestående balans- samt vinst- och förlusträkningar överensstämmer med bolagets räkenskaper.

L. T. Bohlin

Olof Regnstrand

AKTIEFÖRTECKNING

Aktier i dotterbolag

15.000 aktier à kr. 100:— i Björneborgs Jernverks AB, Björneborg	1.300.000:—	500
1.000 aktier à kr. 100:— i AB Ecoverken, Skara	470.000:—	150
2.000 aktier à kr. 100:— i AB Sicklahus, Nacka	200.000:—	
102 aktier à ptas 500:— i Atlas Diesel S.A.E., Madrid	1:—	
100 aktier à n.kr. 1.000:— i A/S Atlas Diesel, Oslo	1:—	
39.996 aktier à £ 1.— i Atlas Diesel Co. Ltd., Wembley	1:—	100
5.000 aktier à frcs 1.000:— i Atlas Polar S.A., Paris	1:—	20
1.000 aktier à fmk 1.000:— i Atlas Tryckluftmaskiner AB, Helsingfors	1:—	15
156.000 aktier à 5/— i Delfos Ltd., Benoni, Syd-Afrika	1:—	50
1.000 aktier à £ 1.— i Hesselman Motor Corp., Ltd., London	1:—	—
12 aktier à fl. 1.000:— i N.V. Holland-Atlas, Rotterdam	1:—	15
480 aktier à frcs 1.000.— i Société Marocaine de l'Air Comprimé, Casablanca	1:—	5
		<u>1.970.009:—</u>

Aktier i andra bolag

10.000 aktier à kr. 100:— i Injector Company AB, Stockholm	1.000.000:—	
3.000 aktier à kr. 100:— i Svensk Interkontinental Lufttrafik AB, Stockholm	300.000:—	1.300.000:—
	<u>Kronor</u>	<u>3.270.009:—</u>

KONCERNBALANSRÄKNING

per den 31 december 1949

Tillgångar

Anläggningstillgångar		1000-tal kronor
Fastigheter	20.553	
Maskiner och inventarier	5.411	
Goodwill	47	
Aktier	1.451	
Förlagsbevis	400	27.862
Omsättningstillgångar		
Varulager och pågående arbeten	30.350	
Kundfordringar och övriga fordringar	17.419	
Aktier och obligationer	23	
Accepterade växlar	1.769	
Kassa och banktillgodohavanden	2.971	52.532
		80.394

Skulder

Eget kapital		
Aktiekapital	10.159	
Reserv- och skuldregleringsfonder	2.798	
Investeringsfond för byggnader	2.000	
Vinstmedel från föregående år jämte årets vinst	10.463	25.420
Koncernreserv		4.000
Minoritetsintressen		506
Långfristiga skulder		
Obligations-, förlags- m.fl. lån	14.052	
Pensionsstiftelse	2.052	16.104
Kortfristiga skulder		
Förskott från kunder m.fl.	10.213	
Leverantörsskulder m.m.	13.536	
Skatteskulder	2.933	
Bankskulder	7.682	34.364
		80.394

Nacka den 7 mars 1950

Walter Wehtje

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR AKTIEBOLAGET ATLAS DIESEL

Undertecknade, som av ordinarie bolagsstämma utsetts att granska bolagets räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, få rörande granskningen för år 1949 avgiva följande berättelse.

Vi hava tagit del av bolagets räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämna upplysning om dess och koncernens ekonomi och förvaltning, samt granskat styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning och koncernbalansräkning.

Räkenskaperna hava siffergranskats av Bohlins Revisionsbyrå Aktiebolag.

Aktiebolagslagens föreskrifter angående koncernredovisning hava fullgjorts. Förslaget till vinstdisposition innefattar lagstadgad fond-avsättning och får med hänsyn till koncernens ställning och resultat icke anses stå i strid mot god affärssed.

Vi hava avgivit särskild revisionsberättelse beträffande AKTIEBOLAGET ATLAS DIESELS PENSIONSFÖRSÄKRING, som är en s. k. fri stiftelse och står under egen förvaltning.

Vi hava icke funnit anledning till anmärkning i avseende å de till oss överlämnade redovisningshandlingarna, bolagets bokföring eller inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Vi tillstyrka, att bolagsstämman

godkänner den före bokslutet gjorda överföringen av kronor 2.000.000 till en Investeringsfond för byggnader;

fastställer den av styrelsen och verkställande direktören upprättade samt av oss påtecknade balansräkningen;

beviljar styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet för förvaltningen under år 1949; samt

disponerar till förfogande stående vinstmedel enligt styrelsens och verkställande direktörens förslag.

Nacka den 31 mars 1950

L. T. Bohlin

Olof Regnstrand

Auktoriserade revisorer

BALANSRÄKNING

per den 31 december 1949 för
BJÖRNEBORGS JERNVERKS AB

(inkl. Björneborgs Fastighets AB)

Tillgångar

Anläggningstillgångar

		Kronor
Skogs- och jordbruksfastigheter	161.274:—	
Industrianläggningar och bostäder	4.206.373:—	
Maskiner och ugnar	3.519.556:—	7.887.203:—

Omsättningstillgångar

Råmaterial	1.036.588:—	
Hel- och halvfabrikat	475.443:—	
Fordringar	1.641.954: 50	
Aktier	15.253:—	
Kassa och banktillgodohavanden	18.237: 17	3.187.475: 67
	Kronor	11.074.678: 67

Skulder

Eget kapital

Aktiekapital		1.500.000:—
Reservfond		300.000:—
Skuldregleringsfond		20.000:—
Balanserad vinst	512.217: 80	
Årets vinst	36.864: 11	549.081: 91
		2.369.081: 91

Långfristiga skulder

Obligationslån	1.250.000:—	
Inteckningslån	1.046.695:—	
Förlagslån	1.000.000:—	3.296.695:—

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder m. m.	1.451.000: 29	
Innestående lön och semesterersättning	246.441: 17	
Skattereserv	56.458:—	
Bankskulder	3.655.002: 30	5.408.901: 76
	Kronor	11.074.678: 67

Stockholm
A.-B. Ikatryck
1950